
CERINȚE

**CAPITOLUL I.
VOCABULAR și FONETICĂ**

1) Alfabetul actual al limbii române are:

- a - 29 de litere
- b - 30 de litere
- c - 31 de litere
- d - 32 de litere

2) Semnele diacritice sunt:

- a - semne literare
- b - semne răutăcioase
- c - semne literale
- d - semne religioase

3) Citirea unei consoane este urmată de:

- a - vocalele „e” sau „î”
- b - nicio vocală
- c - vocala „i”
- d - vocala „u”

4) Vocabularul fundamental al limbii române cuprinde aproximativ:

- a - 1.400 de cuvinte
- b - 1.500 de cuvinte
- c - 1.600 de cuvinte
- d - 2.000 de cuvinte

5) Se dau cuvintele: pomi, membri, cărți, umbli, bumbi, avari, roți, ațipi, puști, aștri. Marcați seria în care există numai cuvinte terminate cu „i” șoptit (devocalizat):

- a - pomi, membri, umbli, roți, cărți
- b - cărți, avari, roți, ațipi, pomi
- c - pomi, cărți, bumbi, roți, puști
- d - pomi, ațipi, aștri, membri, umbli

6) Marcați seria în care există numai cuvinte terminate cu „i” șoptit:

- a - intri, monștri, mândri, gri, tăvi
- b - mulți, lupi, nasturi, știri, supuși
- c - ațipi, mândri, tăvi, umfli, tălpi
- d - noștri, maștri, lei, țâșni, viruși

7) Marcați seria de cuvinte în care litera „i” din finalul cuvintelor are valoare fonetică zero:

- a - *mergi, oameni, unghi, arici, epoci*
- b - *joci, ridichi, colegi, triunghi, pleci*
- c - *pezevenghi, teci, opri, genunchi, arici*
- d) *fagi, codri, merceologi, vechi, mușchi*

8) Marcați seria de cuvinte în care litera „i” din finalul cuvintelor are valoare fonetică zero (i sopțit):

- a - *cărți, însuși, totuși, azi, bani*
- b - *schii, falși, poți, pleci, tăvi*
- c - *mănunchi, străvechi, bani, profesori, joci*
- d - *șoareci, meci, noștri, elevi, copaci*

9) Precizați câte litere și câte sunete are fiecare dintre cuvintele: ceai, acei, ceas, ciori, cer, chem, cheamă, ger, ghem.

10) Ce valori are „i” final din cuvintele: bani, meci, scafandri, triunghi, colibri, răsufli, colegi, stupi, urechi, mulțimi.

11) Identificați numărul de vocale, semivocale și consoane din cuvântul „vagoane”.

- a - 3 vocale, 1 semivocală și 3 consoane
- b - 2 vocale, 2 semivocale și 3 consoane

12) Identificați numărul de vocale, semivocale și consoane din cuvântul „depresiune”.

- a - 5 vocale, 0 semivocală, 5 consoane
- b - 4 vocale, 1 semivocală, 4 consoane

13) Identificați numărul de vocale, semivocale și consoane din cuvântul „zgomotoase”.

- a - 3 vocale, 2 semivocale, 4 consoane
- b - 4 vocale, 1 semivocală, 5 consoane

14) Identificați numărul de vocale, semivocale și consoane din cuvântul „solfegiu”.

- a - 4 vocale, 0 semivocale, 4 consoane;
- b - 3 vocale, 0 semivocale, 4 consoane.

15) Identificați numărul de vocale, semivocale și consoane din cuvântul „macaragiu”.

- a) 4 vocale, 1 semivocală, 4 consoane
- b) 5 vocale, 0 semivocale, 4 consoane

16) Identificați cuvintele în care vocalele „e” și „i” din grupurile de litere ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi sunt accentuate și formează silabe: copăcei, calciu, mahalagiu, cercei, scandalagiu, blegi, barcagiu, cincii, burghiu, obicei, cârcei, viciu, stagiu, geamgiu, ghiocei, colegiu, purcei, zbanghiu.

17) Marcați seria în care există numai cuvinte cu „i” șoptit (devocalizat), care nu poate forma silabă:

- a - ieri, membri, oricât, mâine
- b - orișicare, oricând, oricât, câteșitrei
- c - ațipi, oricând, tăvi, orișicare
- d - noștri, fieșicare, oricât, oareșicum

18) Identificați varianta cu toate cuvintele scrise corect.

- a - înțelege, înămoli, întruchipa, închipui;
- b - innămoli, închide, inopta, innota;
- c - începe, innopta, innora, innobila;
- d - innota, inegura, innoi, innobila.

19) Marcați seria în care există numai cuvinte scrise corect.

- a - innegri, innota, innămoli, innebuni
- b - innădi, innora, innegura, innoda
- c - innegura, innoroi, innălța, innădi
- d - innebuni, inncheia, innrăi, innebuni

20) Marcați seria în care există numai cuvinte scrise corect.

- a - transslucid, interregional, transsiberian, posttonic
- b - interregnuri, transversal, transsudat, interregnuri
- c - interraional, interrepus, interrfon, transslucid
- d - transsaharian, interregional, posttraumatic, posttonic

21) Se dau seriile de cuvinte:

- 1) mierlă, seară, tablou, uitare
- 2) scatiu, soare, aer, voios
- 3) vie, ceas, poet, stearpă
- 4) ideal, seară, pâine, chioșc

Conțin numai diftongi:

- a) seria 1;
- b) seria 2;
- c) seriile 3 și 4;
- d) toate.

22) Se dau cuvintele: *leoaică, vuiiau, nou, aur, soare.*

Există în total:

- a - doi triftongi, doi diftongi, două hiaturi
- b - doi triftongi, doi diftongi, un hiat
- c - doi triftongi, trei diftongi, trei hiaturi
- d - altă interpretare

23) Se dau cuvintele: *ceaun, gherghef, chibrituri, gheată, geam, chiar.*

Acestea contin, în ordine:

- a - 5 litere și 4 sunete, 8 litere și 6 sunete, 10 litere și 9 sunete, 6 litere și 4 sunete, 4 litere și 3 sunete, 5 litere și 3 sunete
- b - 5 litere și 3 sunete, 8 litere și 5 sunete, 10 litere și 9 sunete, 6 litere și 4 sunete, 4 litere și 4 sunete, 5 litere și 3 sunete
- c - 5 litere și 4 sunete, 8 litere și 7 sunete, 10 litere și 8 sunete, 6 litere și 4 sunete, 4 litere și 3 sunete, 5 litere și 3 sunete
- d - 5 litere și 5 sunete, 8 litere și 5 sunete, 10 litere și 7 sunete, 6 litere și 5 sunete, 4 litere și 3 sunete, 5 litere și 3 sunete

24) Se dau seriile de cuvinte:

1. *iarnă, broască, deal, soare, piatră*
2. *mai, grâu, cadou, câine, vrei*
3. *broască, piatră, grâu, câine, vrei*
4. *iarnă, mai, deal, soare, cadou*

Conține cuvinte cu diftongi ascendenți:

- a) numai seria 2
- b) numai seria 1
- c) numai seria 4
- d) niciuna

25) Se dau următoarele cuvinte: *alineat(1), ideal(2), piersică(3), aluat(4), aluzie(5), pian(6), laudă(7), creație(8).*

Conțin diftongi:

- a) numai 1, 2, 4, 5, 7, 8
- b) numai 3
- c) numai 6
- d) niciunul

26) Se dau cuvintele: *băietan, rufărie, cronicar, mâncăcios, românește.*

Sufixe sunt, în ordine:

- a) *-an, -ărie, -ar, -cios, -ește*
- b) *-tan, -ie, -ar, -os, -ește*
- c) *-tan, -ărie, -icar, -ios, -ște*
- d) *-etan, -rie, -icar, -ăcios, -ește*

27) **Se dau cuvintele:** *descompune, anticameră, băiețel, împădurit, butoiăș.*

Sunt formate prin derivare parasintetică:

- a - toate
- b - numai al treilea
- c - numai al patrulea
- d - numai al cincilea

28) **Care dintre următoarele serii de cuvinte sunt corect despărțite în silabe?**

- a - *li-tru, de-vre-me, peh-li-van, ob-ște, cin-ste*
- b - *as-tru, de-lin-cvent, con-struc-tor, mais-tru, ab-stract*
- c - *a-stro-nom, ab-ro-ga, ast-mul, în-zdră-ve-ni, jer-tfă*
- d - *su-plu, fil-tru, cup-ru, Cod-lea, vârs-tă*

29) **Se dau seriile de cuvinte:**

- 1) *i-ne-gal, trans-port, cu-plu, tran-sla-tor*
- 2) *in-e-gal, tran-sport, cu-plu, trans-la-tor*
- 3) *lin-gvist, me-di-te-ra-nean, li-cee, jer-tfă*
- 4) *ling-vist, me-di-te-ra-ne-an, li-ce-e, jert-fă*

Sunt corect despărțite în silabe:

- a - numai 1 și 2
- b - numai 3 și 4
- c - numai 1
- d - niciuna

30) **Se dau seriile de cuvinte:**

- 1. *ob-raz, sculp-ta, arc-tic, pun-ctu-a-ți-e*
- 2. *o-braz, scul-pta, ar-ctic, punc-tu-a-ți-e*
- 3. *o-braz, sculp-ta, arc-tic, punc-tu-a-ți-e*
- 4. *ob-raz, scul-pta, ar-ctic, pun-ctu-a-ție*

Conțin numai cuvinte corect despărțite în silabe:

- a - numai seria 2
- b - numai seria 3
- c - numai seriile 1 și 4
- d - niciuna

31) **Se dau următoarele serii de cuvinte:**

- 1. *anost, gingaș, firav, matur, picnic, butelie*
- 2. *anost, gîngaș, firav, matur, picniç, butelie*
- 3. *anost, gîngaș, firav, matur, picnic, butelië*
- 4. *anost, gîngaș, firav, matur, picniç, butelië*

Conțin cuvinte corect accentuate:

- a - seriile 1 și 2
- b - seriile 2 și 3
- c - seriile 3 și 4
- d - seria 1

32) Se dau următoarele serii de cuvinte:

1. *caracter, gângav, mafie, regizor, profesoror, ponei*
2. *caracter, gângav, mafie, regizor, profesoror, ponei*
3. *caracter, gângav, mafie, regizor, profesoror, ponei*
4. *caracter, gângav, mafie, regizor, profesoror, ponei*

Conțin cuvinte corect accentuate:

- a - seriile 1 și 2
- b - seriile 2 și 3
- c - seriile 1 și 4
- d - seria 2

33) Se dau următoarele serii de cuvinte:

1. *duminică, ianuarie, miros, unic, doctoriță, aripă*
2. *duminică, ianuarie, miros, unic, doctoriță, aripă*
3. *duminică, ianuarie, miros, unic, doctoriță, aripă*
4. *duminică, ianuarie, miros, unic, doctoriță, aripă*

Conțin cuvinte corect accentuate:

- a - numai 1
- b - numai 2 și 3
- c - numai 3 și 4
- d - numai 3

34) Se dau seriile de cuvinte:

1. *ca-blu, peh-li-van, mai-stru, punc-ție, jert-fă, ab-stract*
2. *somp-tu-os, pun-cta, linc-șii, în-ghi-ți, cons-truc-tor, ab-stract;*
3. *as-tru, lin-gvist, sculp-ta, sand-vici, arc-tic, ast-mul*
4. *pust-nic, ob-raz-nic, ti-tlu, frec-ven-ță, ti-csit, a-ctiv*

Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din:

- a - seria 1
- b - seria 2
- c - seria 3
- d - seria 4

35) Se dau cuvintele: broască, inimioară, respectuos, iarbă, aeroport.**Există în total:**

- a - doi triftongi, doi diftongi, două hiaturi
- b - doi triftongi, trei diftongi, trei hiaturi
- c - un triftong, doi diftongi, două hiaturi
- d - altă interpretare

36) Contin triftongi cuvintele din seria:

a - întotdeauna, ploaie

b - vedeai, citeai

c - câmpie, deal

d - mâine, ieri

37) Grupul de sunete „ou” din cuvântul stilou este:

a - hiat

b - triftong

c - diftong

38) Sunetele a, ă, î, â sunt totdeauna:

a - semivocale

b - vocale

c - vocale și semivocale

39) În cuvântul creion sunt:

a - două vocale, două consoane și o semivocală

b - trei vocale, trei consoane și zero semivocală

c - două vocale, trei consoane și o semivocală

d - două vocale, trei consoane și două semivocale

40) Care formă a cuvântului este corectă, conform normelor DOOM-3?

a - mănăstire

b - mănăstire

c - ambele forme

d - niciuna

41) În enunțurile de mai jos, care variantă are număr egal de litere și sunete?

a - ureche, precise

b - crengi, schimburi

c - chiar, extrage

d - unsprezece, doisprezece

42) Se dau cuvintele: merge, cameră, actor, vultur, lucra, coborâre, lector, familie. Grupați cuvintele de mai sus după: accent oxiton, paroxiton și proparoxiton, așa cum sunt normate în DOOM-3.**43) Se dau cuvintele: dușman, ginere, mafie, plăcere, lapoviță, părea, cămară, doctoriță.****Grupați cuvintele de mai sus după: accent oxiton, paroxiton, proparoxiton și superproparoxiton, așa cum sunt normate în DOOM-3.**

44) **Dati câte două exemple de cuvinte cu accent oxiton, paroxiton și proparoxiton.**

45) **Se dau perechile de cuvinte:** *acatist/aca**ț**ist, boln**av**/boln**av**, febr**u**arie/febr**u**arie, fur**ie**/fur**ie**, picn**ic**/picn**ic**, p**il**otă/p**il**otă, prec**au**t/prec**au**t, pricin**ă**/pricin**ă**, g**in**gaș/g**in**gaș, sever/se**ver**.*

Rescrieți forma unică accentuată corect, conform normelor DOOM-3.

46) **Se dau perechile de cuvinte:** *axil**ă**/axil**ă**, col**ib**ri/col**ib**ri, tax**i**/tax**i**, ian**u**arie/ian**u**arie, butel**ie**/butel**ie**, doctor**ii**ă/doctor**ii**ă, penur**ie**/penur**ie**, prof**es**or/prof**es**or, pojgh**it**ă/pojgh**it**ă, rad**ar**/rad**ar**, traf**ic**/traf**ic**.*

Rescrieți forma unică accentuată corect, conform normelor DOOM-3.

47) **Care cuvinte au accent oxiton din șirul:** *fenomen, incipit, copertă, langoș, omolog și candid.*

48) **Care cuvinte au accent paroxiton din șirul:** *hamac, manierat, manager, găngav, modem, halteră, antic, jilav.*

49) **Scrieți altă variantă de accent, menționați sensul și valoarea lexicogramaticală a următoarelor cuvinte:** *ac**e**le, col**o**nie, compan**ie**, comed**ie**, cop**ii**, dud**u**ie, h**ai**nă.*

50) **Scrieți altă variantă de accent, menționați sensul și valoarea lexicogramaticală a următoarelor cuvinte:** *mas**a**, mod**ul**, nod**ul**, tortur**i**, umbre**le**, ves**el**ă, vestib**ul***

RĂSPUNSURI VOCABULAR și FONETICĂ

[**VOCABULARUL** sau **LEXICUL** înseamnă **totalitatea cuvintelor unei limbi**. **LITERA** este semnul grafic (scris) al unui sunet. *Alfabetul actual al limbii române are 31 de litere.*]

[**FONETICA** este **știința care studiază sunetele unei limbi**].

● **VOCALELE** (7 vocale și semivocale): a, ă, î (â), e, i, o, u; [Atenție! a, ă, â (î) sunt totdeauna vocale, iar e, i, o, u pot fi atât vocale, cât și semivocale].

● **CONSOANELE** sunt celelalte litere din alfabet, în număr de 22.

● **DIFTONG** - o vocală+o semivocală pronunțate în aceeași silabă.

● **TRIFTONG** - o vocală+două semivocale pronunțate în aceeași silabă.

● **HIAT** - două vocale alăturate care fac parte din silabe diferite.

1)

c - 31 de litere

2)

c - semne literale

3)

a - vocalele „e” sau „î”

4)

b - 1.500 de cuvinte

5)

c - *pomi, cărți, bumbi, roți, puști*

6) [**EXPLICATIE**: sunetul „**i**” *șoptit* (scurt) are o valoare vocalică foarte slabă, **nu** formează silabă și **nu** se află lângă o vocală, ci numai la finalul unui cuvânt, după o consoană sau după un grup de consoane.]

6)

b - *mulți, lupi, nasturi, știri, supuși*

7)

b - *joci, ridichi, colegi, triunghi, pleci*

8)

a - *cărți, însuși, totuși, azi, bani*

9) [**EXPLICATIE**: Grupurile de litere redau sunete diferite: **ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi** (k sau g). În aceste grupuri, literele „e” și „i” pot fi **vocale cu valoare fonetică** (adică sunt și litere, și sunete) atunci când în respectiva silabă **nu** există o altă vocală, dar, dacă în silabă mai există o altă vocală, atunci „e” și „i” au **valoare fonetică zero**.]

9)

ceai = 4 litere, 3 sunete; *acei* = 4 litere, 4 sunete; *ceas* = 4 litere, 3 sunete; *ciori* = 5 litere, 4 sunete; *cer* = 3 litere și 3 sunete; *chem* = 4 litere + 3 sunete; *cheamă* = 6 litere + 4 sunete; *ger* = 3 litere + 3 sunete; *ghem* = 4 litere + 4 sunete.

10)

bani = „i” final șoptit (devocalizat);
meci = „i” final - valoare fonetică zero (nu are valoare fonetică)
scafandri = „i” final este vocală
triunghi = „i” final - valoare fonetică zero (nu are valoare fonetică)
colibri = „i” final este vocală
răsuflă = „i” final este vocală
colegi = „i” final - valoare fonetică zero (nu are valoare fonetică)
stupi = „i” final șoptit (devocalizat)
urechi = „i” final - valoare fonetică zero (nu are valoare fonetică)
mulțimi = „i” final șoptit (devocalizat)

11)

a - 3 vocale, 1 semivocală și 3 consoane

12)

a - 5 vocale, 0 semivocală, 5 consoane

13)

b - 4 vocale, 1 semivocală, 5 consoane

14)

b - 3 vocale, 0 semivocale, 4 consoane
 (litera „i” nu are valoare fonetică)

15) **[EXPLICAȚIE:** litera „i” este vocală accentuată și face parte din diftongul „iu”).

15)

a - 4 vocale, 1 semivocală, 4 consoane

16) **[EXPLICAȚIE:** Vocalele „e” și „i” din grupurile *ce*, *ci*, *ge*, *gi*, *che*, *chi*, *ghe*, *ghi* pot fi accentuate și atunci ele **au valoare fonetică**, chiar dacă în aceeași silabă se mai află o vocală. În acest caz, „e” și „i” din grupurile menționate mai sus sunt **vocale**, iar celălalt sunet vocalic devine **semivocală**.]

16)

copăcei, *mahalagiu*, *cercei*, *scandalagiu*, *barcagiu*, *burghiu*, *obicei*, *cârcei*, *geamgiu*, *ghiocei*, *zbanghiu*